

KAP 4 EKSEMPLER FRA ANDRES ARBEID

Integrasjonsarbeidet i Det Norske Baptistsamfunn

Det Norske Baptistsamfunn (DNB) er et flerkulturelt kirkesamfunn. Dette ønsker vi skal prege alt vi gjør. I løpet av de siste ti årene er stadig flere mennesker fra ulike etniske grupper kommet inn i fellesskapet vårt, og det er vi svært takknemlige for. Det begynte med tamiler fra Sri Lanka, deretter vietnamesere, etiopiere, kongolesere og en rekke andre folkegrupper. De siste årene har det kommet flere tusen flyktninger fra Burma, og en stor andel av disse er baptister.

DNB har integrasjon som et hovedsatsningsområde. Satsningen har bidratt til en vekst på over 15 % siden tusenårsskiftet, 27 etniske menigheter er blitt startet over hele landet og rundt 30 % av medlemsmassen har nå ikke-vestlig bakgrunn.

Satsning krever ressurser, og to av seks ansatte på nasjonalt nivå arbeider med integrasjon. Men viktigst er kanskje alle som på lokalplan bidrar til integrering, gjennom vennskap på tvers av kulturer.

Det Norske Baptistsamfunn er fleksible i måten å drive menighetsarbeid og integrasjon på. Vi tror både på integrering i våre tradisjonelle menigheter og på tilrettelegging for migrantmenigheter i større byer, på nye steder og der gruppene er store.

I de norske menighetene gjøres integrasjonsarbeidet på flere måter. Noen menigheter har egne møter på ulike språk, andre menigheter har alt felles. Innvandrere er med å prege fellesskapene med sin kultur, og mange baptister har lagt ned et stort arbeid for å hjelpe nye landsmenn til rette i menighet og samfunn.

Det Norske baptistsamfunn ønsker også migrantmenigheter velkommen i stor-fellesskapet. Mange som kommer til Norge har blitt forfulgt for troen sin. De drømmer om frihet til å ha gudstjenester på eget språk og på egen måte, og ser muligheten for å få oppfylt denne drømmen i Norge. Som kirkesamfunn tror vi på mangfold, og ser at nye menigheter med ulike språk og kulturer når ut til nye mennesker og bidrar til vekst. Det er positivt for migrantmenighetene å ha tilknytning til et etablert kirkesamfunn, samtidig som våre nye landsmenn er en ressurs inn i kirkesamfunnet.

Hver generasjon må nås med evangeliet, ikke minst i migrantmiljøer der barn av innvandrere ofte opplever å stå mellom to kulturer. Det er en utfordring og viktig oppgave å ivareta og integrere den nye generasjonen slik at de kan få en levende, selvstendig tro.

For Det Norske Baptistsamfunn er den viktigste oppgaven å bygge lokalmenigheter og å se at mennesker - uansett bakgrunn - kan få vokse og utvikle seg i troen på Jesus.

Kilde: Det Norske baptistsamfunn ved integrasjonsleder Mette Marie Bommen
e-post: mette@baptist.no

Erfaringer med flerkulturelt arbeid i en liten menighet på landet

Vår menighet ligger utenom byområdet. Den har svært få faste medlemmer. Aktiviteten er delt mellom menighetsarbeid og nettverksbyggende arbeid for alle i bygda. Arbeid blant innvandrere inngår også i målsettingen for driften. Dette er godt kjent av ledelsen og er også vårt trossamfunns målsetting.

Innvandrere blir ofte møtt med skepsis i bygda. En av årsakene er mangel på norskkunnskap hos innvandrerne og mangel på engelskkunnskap hos nordmenn. Ellers er det en generell skepsis til fremmede. Under diskusjoner i bygda er det tydelig at mange uten motforestillinger griper tak i det som massemedia skriver og sier.

Vi har flyktningmottak i bygda. Beboerne hjelper til med forskjellige praktiske oppgaver, helt uavhengig av hvilken religion de tilhører. Noen er kristne og ønsker å være med på møter i trossamfunnet. De blir da sittende alene uten at noen prater med dem, selv om de kan litt norsk. Noen av de faste medlemmene har sagt at de nå har fått nok og vil trekke seg ut. De ønsker ikke at utlendinger kommer hit.

Men vi andre ønsker ikke å opptre som UDI. Det er enkeltmennesker vi møter og vi skal ikke opptre som om vi avgjør deres asylsøknad, eller trekke i tvil deres begrunnelse for å være i Norge. Det er et mål at vi som menighet skal hjelpe til i integreringsprosessen for innvandrerne. Et eksempel på hva som har skjedd: En person sto på trappa og "advarte" de som var på vei inn og sa at det ikke var noen vits i å gå inn "for det er bare utlendinger der". Dette til tross for at bare to av de besøkende var asylsøkere, og de satt alene ved et bord og pratet med hverandre og drakk kaffe.

Uansett reaksjon holder vi fast på målsettingen for driften, selv om det nå ikke er mange av de opprinnelige som hjelper til. Kanskje har ting skjedd for fort, eller kanskje er det en grunnleggende holdning i bygda som gir seg utslag i en motvilje mot personer fra den tredje verden, og at denne holdningen også gjelder menighetsmedlemmene.

Vi må innrømme at arbeidet blant innvandrere og asylsøkere ikke har lyktes i menigheten, i den betydning at de vil komme til møter. De kommer en gang eller to, men ønsker ikke å komme mer når ingen prater med dem.

Det nettverksbyggende arbeidet som ikke er knyttet til møter, har delvis lyktes. Noen få norske personer har hatt ansvaret for regelmessig kontakt med innvandrere og asylsøkere. Det har oppstått varige vennskap og bekjentskap som er til gjensidig berikelse, og har ført til at asylsøkere oppsøker menigheter i deres nye bosettingskommune.

En ting som flere opplever, er sorgen og fortvilelsen når noen de er knyttet til, blir sendt ut av Norge. Det er hardt å være tilstede når politiet kommer og henter en hel familie, eller vi

i etterkant hører at noen er hentet og vi ikke hører noe fra dem. Det blir et smertelig tomrom.

Vi tenker at vi hos oss har gått for fort fram, samtidig som man kan lure på når tiden egentlig skulle være inne for flerkulturelt arbeid.

Kilde: Anonym

Menigheten i menigheten

Jeg er ansvarlig for det arbeidet vi kaller *Menigheter i Menigheten*, som er beskrivelsen på hvordan vi huser og samarbeider med flere internasjonale menigheter under Menigheten i Filadelfia, Oslo. Vi er akkurat i ferd med å gjennomføre samtaler rundt framtid, integrasjon o.l. med disse menighetene.

Pr i dag har vi følgende menigheter som en del av vårt fellesskap:

CPI (Church of Pentecost International) En menighet bestående av ca. 150 mennesker fra Ghana. Denne menigheten ledes og drives av et lederskap som sitter i Ghana og som vi i liten grad har jobbet med integrasjon på.

Shalom, er en Eritreisk menighet som består av ca. 250 mennesker. De er opptatt av integrasjon særlig i forhold til barn og unge og ser at de i første generasjon har utfordringer med å ivareta disse. De sender sine barn til den norske søndagskolen og har sitt møte samtidig som vårt formiddagsmøte. Denne forsamlingen og lederskapet har vi løpende kontakt og prosesser på integrasjon og samlinger for foreldre med.

Shikaina er en mindre menighet på ca. 50 som er internasjonal i preget med folk stort sett fra Afrika. De har sine egne møter og er mindre homogene i forhold til en folkegruppe, og har ikke en entydig utfordring i forhold til integrering av barn og unge.

FCC, Filipino Christian Church består av ca. 250 mennesker fra Filipinene. De har møter på søndag ettermiddag og arrangerer en enkel søndagskole parallelt med sitt møte. Filippinere ligger tettere opp mot oss i kultur og uttrykk og vi opplever ikke så stor avstand i forhold til denne menigheten som med andre.

Oslo Tamilmenighet er en mindre menighet bestående av tamiler som er lokalisert på Grorud og har sin virksomhet og møter i et lokale på Grorud. Vi har mindre kontakt med denne.

Sigøynerforsamlingen har i mange år brukt Filadelfias lokaler som samlingsted for sine møter. De driver sin egen virksomhet og vil i liten grad jobbe med større integrering enn det de er i forhold til det norske samfunnet.

Jeg håper dette gir et lite innblikk i vår virkelighet. Vi jobber nå som sagt med disse menighetene for å se på integrasjonsutfordringen både i første og andre generasjon.

Kilde: Arne Gjervoldstad, arne@filadelfia.no, Menigheten i Filadelfia Oslo

Pinsekirken i Bærum

Pinsekirken har en historie som er kjent i store deler av det flerkulturelle menighetsliv både innenfor og utenfor Pinsebevegelsen i Norge. Menigheten er en del av Pinsebevegelsen og har derigjennom vært representert i Flerkulturelt kirkelig nettverk v/ Norges Kristne Råd. I en lengre periode var Pinsekirken i Bærum direkte deltakende i dette nettverket v/ Jarle Johansen. Vi var også en del av arbeidsgruppen som arbeidet frem ressurs materialet «På vei til et inkluderende samfunn,» som var et samarbeid mellom K-stud, Kristent Interkulturelt Arbeid, Den Norske Kirke og Norges kristne Råd.

Pinsekirken har de siste 4 år endret noe på sitt engasjement som tidligere i stor grad var rettet mot forskjellige asylmottak. Hovedmottaket i vårt nærområde er lagt ned og vi har ikke funnet det så naturlig å opprettholde arbeidet mot andre mottak som ligger litt lenger unna.

Vårt arbeid dreier seg i dag om å skape et berikende og fargerikt fellesskap hvor våre gudstjenester er i hovedfokus for dette. Vi har simultanoversetting til engelsk av alle våre gudstjenester. Andre språk blir ivaretatt når dette er nødvendig. Dette er et tilbud vi har hatt i ca. 15 år.

Menigheten består av ca. 25-30 nasjonaliteter og opplever dette som svært givende for fellesskapet. Vi vil anslå at ca. 20 % av våre medlemmer ikke er etnisk norske. Vi har ingen etniske undergrupper som har egne samlinger bortsett fra at det er et par husgrupper i hjemmene som kan ha undervisning på forskjellige språk. Men alt sikter inn mot et inkluderende fellesskap hvor den internasjonale profil skal synliggjøres i menighetens daglige liv og de forskjellige virkegrener. Vi opplever at våre medlemmer i stor grad har "lært å tenke i vi-form", slik at det ikke skapes skiller mellom forskjellige etniske opprinnelser. Vi ser selvsagt at vi hele tiden har noe å lære av hverandre for at dette skal falle naturlig.

Pinsekirken i Bærum har utviklet en ny visjon: *"Vi vil bygge en sunn og betydningsfull menighet gjennom livsnære relasjoner og Guds kraft."*

Dette baseres på fire verdiord: *Kraft, Kjærlighet, Sindighet og Mangfold.*

Dette skal synliggjøres gjennom god relasjonsbygging i en kjærlig og respektfull atmosfære hvor mangfoldet skal komme til uttrykk både hva gjelder alder, bakgrunn, sosial status, etnisk opprinnelse. Hvert halvår ønsker vi å skape arenaer hvor det er naturlig å være sammen i en mer sosial sammenheng ved å arrangere turer og kulturkvelder.

Vi tilbyr undervisning særlig rettet mot muslimer som ønsker å konvertere. Dette bygger på hvordan Jesus er til stede i Koranen og på den måten skaper en forbindelse mellom Bibelens Jesus som Guds Sønn og Koranens Jesus som en stor profet. Denne undervisning knyttes gjerne opp mot vår dåpsundervisning.

Kilde: Pinsekirken i Bærum, Tom Aune post@pinsekirken.org

Betel Adventkirke (Oslo)

Betel var for noen få år siden nesten en 100 % norsk etnisk menighet, men i løpet av ca. 6-7 år har Betel forandret seg totalt. Betel består nå av flere etniske grupper. Blant annet består den av en etiopisk gruppe som har egen gudstjeneste på Amharisk etter hovedgudstjenesten som er på norsk. Det finnes også en spansk gruppe som har egen spansk gudstjeneste og en filippinsk gruppe. Mange i den filippinske gruppen er kun med for en kortere periode fordi de fleste av dem er au pairer. De er gjerne her i et eller to år. Det er også deltakere som bor fast i Norge. I tillegg har vi en ghanesisk gruppe. Den er semi-organisert. De har egen sabbatskole på eget språk. En rumensk gruppe øker stadig i antall deltakere. Dette er en helt ny gruppe, og derfor ikke organisert ennå. Ellers har vi noen andre personer med ulike etnisk tilhørighet, men som fremdeles ikke regnes som gruppe fordi de fortsatt er ganske få.

Det er viktig å understreke, at selv om de nevnte gruppene har egne gudstjenester og noen egen Sabbat-Skole (Alternativet til Søndagsskolen siden Adventkirken holder Sabbaten som helligdag), så deltar alle gruppene på den norske gudstjenesten. Det er viktig for oss å ha en arena der gruppene kan feire deres identitet, men samtidig et sted der de ser seg selv som en del av det norske samfunnet.

Det gjenstår fremdeles mye arbeid i forhold til kulturforståelse mellom de forskjellige gruppene, men Betel prøver å leve etter sitt motto: *Et bønnens hus for alle nasjoner.*

Av den grunn har styret i menigheten bestemt seg for å opprette et 'Flerkulturelt Råd' som skal ivareta behovene fra de forskjellige gruppene slik at de kan komme til syne for resten av menigheten. I tillegg vil rådet fokusere på å gi gruppene mer delaktighet både når det gjelder felles gudstjenester og følelsen av at de tilhører menigheten, og ikke at de er bare «andre» i menigheten.

Kilde: Jorge Orozco, pastor, www.adventkirken-betel.no/

Lokalt arbeid i Den norske kirke

I Farsund kirke leses Fader vår og trosbekjennelsen på flere ulike språk i gudstjenesten. I Vinje integreres flyktninger ved å finne paralleller mellom muslimske bønnetekster og lokale håndverkstradisjoner.

Ulike seminarer ble arrangert i januar 2012. Seminarenes tema gikk på integrering av minoritetsspråklige i misjon og kultur. Hensikten har vært å formidle og dele kunnskap og kompetanse om integreringsarbeid. Til sammen deltok nesten 40 personer på seminarerne på Gvarv og i Grimstad. Foredragsholdere begge steder var kulturkonsulent Tone Svalastog Garnes fra Vinje kommune og sokneprest Stein Reinertsen fra Farsund menighet. Begge har både kompetanse og erfaring innen dette fagfeltet.

Farsund menighet har jobbet systematisk over lengre tid med å inkludere flyktninger i menighetens arbeid. Det vises på flere måter. Gudstjenestene er blitt forandret. Ikke bare ved at utseende på de som sitter i kirkebenkene er blitt

mer fargerik, men også gjennom deres deltagelse. Ofte er det en av de fremmedspråklige som leser en av tekstene i gudstjenestene eller ber Fader Vår og fremsier trosbekjennelsen på sitt eget språk. I dag har menigheten kirketjener som opprinnelig kommer fra Iran, og i menighetsrådet er det valgt inn en kvinne fra Irak.

Både Tone Svalastog Garnes og Stein Reinertsen fremholdt i sine innlegg at det å integrere fremmedkulturelle er tidkrevende. Det kreves tålmodighet og det kreves evne til å lytte og lære. Samtidig så var begge veldig tydelig på at dette arbeidet gir oss mer enn vi investerer.

Kilde: www.kirken.no/agder

Religionsdialog på T-banen - sammen for et bedre lokalsamfunn

En regntung kveld dro jeg fra mitt første og sikkert siste radiointervju på NRK Ukeslutt. En journalist hadde fanget opp mitt engasjement mot svartmalingen av det flerkulturelle bomiljøet i Groruddalen. Etter intervjuet ruslet jeg, litt utladet, mot nærmeste t-bane stasjon, oppgitt og frustrert over at så mange gir opp troen på at det nytter å bygge bro, skape dialog og lete etter nye veier slik at vi kan bo og leve godt sammen tross ulik kultur og bakgrunn.

Hvorfor trekker vi oss bort fra hverandre? Hvorfor orker vi ikke møtes for å bli kjent og snakke åpent om forskjeller, likheter og gjøre et forsøk på å gi uttrykk for hva vi kan forvente av hverandre? Overveldet av slitenhet og motløshet satt jeg og gråt på t-banen.

Da gikk døra opp og inn kom tre sortkledde kvinner - trolig fra Somalia. De skravlet og gestikulerte på sitt eget språk og satte seg ned rett overfor meg. Plutselig stilnet praten og med ett kom alle kvinnene bort til meg. "Hvorfor gråter du", spurte den ene. "Hva kan vi gjøre for deg", sa den andre.

Jeg ble både overrasket og rørt over å få denne omsorgen fra uventet hold på t-banen en sen kveldstid.

Vi startet en samtale og delte en felles frustrasjon over at så mange snakket nedsettende om området vi bor i. Det ene temaet ble avløst av et nytt, og snart var vi langt inne i samtalen om Jesus og hvorfor vi tror så forskjellig om ham.

Jesus er en stor profet i Islam og disse tre kvinnene viste så stor respekt for ham, men hvorfor i all verden kunne jeg tro at han var Guds sønn? Det var helt uforståelig. Jeg prøvde etter beste fattige evne å forklare både jomfrufødselen og inkarnasjon. Kvinnene møtte meg med lett undring. Jeg hørte selv hvor uforståelig mitt eget bilde av Jesus kommuniserte med disse kvinnene. Samtalen gikk litt i stå og det oppsto en liten pause, helt til en av kvinnene utbrøt "Jeg elsker Jesus".

Da ble jeg satt ut og samtidig fylt av en stor og gjennomgripende opplevelse av å dele det viktigste i livet mitt med tre kvinner fra Somalia som i utgangspunktet er den folkegruppen jeg selv har definert meg lengst unna.

Vi kunne sammen utrykke at vi elsker Jesus - uten at det virker truende på vår egen religiøse identitet! Jeg kan få tro at Jesus er Guds sønn og frelser. Kvinnene fra Somalia kan få tro at han var en særlig stor profet som utførte mirakler, brakte evangeliet **og er en de kaller for** Messias. Han som er «Guds ord».

Tross ulik religiøs forankring, kunne vi utrykke at vi alle elsket Jesus, og det en sen kveldstime på linje 5 på vei til Ammerud!

Disse tre kvinnene åpnet mine øyne for at vi har noe stort felles. De trøstet meg og gav meg et håp for Groruddalens og det multikulturelle samfunnets fremtid.

Jeg fikk byttet ut et slitent og frustrert sinn med et mer åpent sinn som inkluderer alle de flotte menneskene jeg bor sammen med som medborgere med samme rett til å bo, leve og kjenne tilhørighet til byen og landet. Opplevelsen gav meg en erfaring av at det er mulig å finne et felles "vi" i dagens Norge. Men skal dette skje, må vi møtes med det «gode blikket» som uttrykker at vi har samme verdi og ressurser til å skape et samfunn sammen.

Opplevelsen på t-banen ble en gjennomgripende erfaring av religionsdialog som virker. Jeg og den muslimske kvinnen fra Somalia var skjønt enige om at «vi elsket Jesus», men samtidig var vi helt tydelig på den store forskjellen i synet på Jesus som Guds sønn og verdens frelser. Det var ikke truende å være uenige når møtet bar preg av omsorg, ærlighet og respekt. Jeg skulle ønske flere får denne erfaringen av å bli litt kjent og dele opplevelse av å høre sammen på Guds klode tross religiøs og kulturell bakgrunn.

Barn og voksne med muslims bakgrunn vet utmerket godt at de er muslimer og har sin kulturelle tilhørighet knyttet til Islam. Det samme gjelder barn med hinduistisk tilhørighet. Katolikkene er også bevisste på å ta vare på tradisjoner, riter og kunnskap om den kristne tro. I Oslo er de katolske kirkene overfylte og de strever med å finne egnede lokaler som kan romme alle som ønsker å gå til messe. Mange etniske norske barn og voksne lever i «et religiøst ingenmannsland» med lite kunnskap om kristendommen, de kristne tradisjoner og høytider og kristen tro i praksis.

Religion i det offentlige rom har nærmest vært betraktet som irrelevant og norske barn fra familier som aktiv praktiserer troen og bruker kirken, har i mange år vært forsiktige med å synliggjøre sin religiøse identitet ofte fordi de er redde for å bli latterliggjort. Dette blir særlig tydelig når våre nye landsmenn er trygge og tydelige på egen religiøs identitet. Trygghet på egen tilhørighet gir trygghet i møte med det som er fremmed og ukjent. Forvirring er et dårlig utgangspunkt for dialog!

Kilde: Jorunn Blindheim, rådgiver www.iko.no

Kristen Multikulturell Ungdom

Organisasjonen Kristen Multikulturell Ungdom (KMU) ble startet i 2006 av noen norske ungdommer med kongolesisk og etiopisk bakgrunn som så behovet for å starte opp et ungdomsarbeid for innvandrerungdom. De så at mange slike ungdommer vokser opp i etniske menigheter hvor det ikke er

noe ungdomsarbeid. KMU ble derfor startet, ikke for å være en menighet, men for å være en frittstående tverrkirkelig organisasjon som jobbet med ungdomsarbeid. Sommeren 2008 arrangerte KMU sitt første store arrangement og inviterte til sommerleir ved Bjerkely Folkehøyskole. Over 60 ungdommer deltok, og flere av ungdommene uttrykte at selv om de har vokst opp i Norge, har de aldri følt seg helt hjemme i ungdomsarbeid drevet av norske menigheter, og det har så å si ikke vært noe tilbud for dem i deres internasjonale menigheter. I dette multikulturelle fellesskapet følte de endelig at de passet inn.

Siden starten i 2006 har vi i KMU arbeidet med å etablere kontakt med ulike etniske og norske menigheter, bl.a. ved å besøke dem og ha opplegg for ungdommene der. Vi holder da ulike workshops i bl.a. dans, drama, perkusjon og rap, og leder lovsang med KMU's lovsangsband.

For tiden arrangerer vi månedlige samlinger på Ammerud i Oslo, der det vanligvis kommer ca. 40 ungdommer. Vi bruker tid på å bli kjent med hverandre, har leker og underholdning, spiser noe sammen, og har lovsang og hører Guds ord. Vi arrangerer også høstleir, og vi ser at det blir et helt spesielt fellesskap når vi er sammen, – fordi vi er en multikulturell gjeng er det ingen som ikke passer inn. (Det er til og med greit å være helt norsk!) Vi ønsker at alle ungdommer skal føle seg velkommen i KMU, uansett kulturell og religiøs bakgrunn. Og vi tror det er helt nødvendig med et ungdomsfellesskap som er preget nettopp av å være **multikulturelt**, når vi ser hvor multikulturelt det norske samfunnet er i dag. For ikke å glemme at Guds rike jo er multikulturelt!

KMU har som mål å inspirere ungdommer til å bli bevisste og trygge i sin kristne tro og kulturelle identitet. Vi ønsker å hjelpe dem å se at den kulturelle bakgrunnen de har med seg er en ressurs, og er noe de kan være stolte av. Vi ønsker også å motivere og engasjere ungdom til å ære Gud og tjene mennesker med sine talenter. Derfor fokuserer vi mye på å utvikle talenter (f.eks. innenfor musikk og dans), og ungdommene viser hverandre hva de har lært. Det er fantastisk å se hvor mye ressurser de sitter inne med, og hvor mye positivt dette kan bety når de deler det med andre! Vi ønsker at KMU-fellesskapet blir et miljø der det kreative blomstrer og at de sammen kan påvirke samfunnet positivt. Et annet mål vi har, er at vi ønsker å være et redskap, for norske menigheter og innvandrermenigheter, for å gi en bredere kulturforståelse.

Håpet vårt er at lignende fellesskap kan spire fram i mange andre byer etter hvert, og at det multikulturelle blir sett på som en ressurs, både av ungdommene selv, og av samfunnet. Vi håper og at mange innvandrerungdommer som aldri ville ha kommet til en vanlig menighet, kan få møte Jesus i et slikt fellesskap.

Kilde: Ingrid Kristine Lundeby, www.multikul.no

[Vi tar gjerne imot nye eksempler. Ta kontakt post@k-stud.no / www.k-stud.no](mailto:post@k-stud.no)